

Etter- og videreutdanningen for farmasøyter i Norge 60 år

Erik Andrew og Ellen Finstad, eriandrew@gmail.com

I 2017 er det 60 år siden den formelle etterutdanningen for farmasøyter startet sin virksomhet. Som akademisk yrkesgruppe i Norge var det bare medisinerne som var tidligere ute med å etablere en fast etterutdanningsvirksomhet. Hensikten med dette foredraget er å presentere hovedlinjene til virksomheten til den nasjonale etter- og videreutdanning - med vekt på etterutdanning - i regi av Komiteen for farmasøytisk etterutdannelse (KFFE) og Avdeling for videre- og etterutdanning (VETT) ved Farmasøytisk institutt fram til 2011.

Det første sommerkurset for farmasøyter ble avholdt i 1905 og sommerkurs ble gjentatt noe uregelmessig fram til 1950-årene. Virksomheten ble formalisert og utvidet med etableringen av «Etterutdannelseskomitéen for farmasøytiske kandidater» fra 1957 og navnet ble endret til «Komitéen for farmasøytisk etterutdannelse (KFFE) i 1966 og reseptarer ble inkludert. Styringskomitéen besto blant annet av representanter fra yrkes- og utdanningsorganisasjonene og fortsatte sin virksomhet fram til nedleggelsen i 2001 med bare med visse tilpasninger i sammensetning og instruks. Etter Lønns- og arbeidsavtalen mellom NFF og NAF hadde apotekarbeidende farmasøyter fra 1972 rett til å delta på etterutdanningskurs godkjent av Lønnsfondet med alle utgiftene dekket. Forutsetningen var at deltakelsen var forenlig med apotekets forsvarlige drift. Lønnsfondsordningen for KFFE-kurs fikk avgjørende betydning for apotekfarmasøytens mulighet for etterutdanning og la grunnlaget for det omfang og den attraktivitet som KFFE-kurs hadde i siste del av 1900-tallet. Virksomheten kulminerte i 1986 med 678 deltakere på sentrale og regionale kurs og 1700 i lokal etterutdanning. Administrasjonen startet i 1957 med Mathis Gundersveen som sekretær i deltid og ble avsluttet med Vibeke Lem Nordahl som kontorsjef og ca. 4 årsverk i 1993.

I 1992 overtok VETT det administrative ansvaret for KFFE-virksomheten. VETT hadde også ansvaret for videreutdanningen i apotek (VIA), fra 1997 også spesialistutdanningen i sykehusfarmasi. En slik avdeling var den første i sitt slag ved UiO og sannsynligvis den første i landet. De første 10 årene var VETT et kraftsenter for etter- og videreutdanning for farmasøyter. Men etter nedleggelsen av KFFE forsvant den lokale etterutdanningsvirksomheten. VETT drev fra 2002 uten oppdrag fra de opprinnelige oppdragsgiverne og ble oppfattet som en aktør og tilbyder av kurs i regi av UiO. Fallende kursdeltakelse og inntekter og nye rammevilkår for apotekbransjen førte til nedleggelse av vår siste fellesnasjonale etter- og videreutdanning i 2011.